

Persbericht

Datum 16 juli 2010
Nr. 066

Romeins Venlo ouder dan Nijmegen

Lijvig rapport over Romeins en Middeleeuws Venlo verschenen

Romeins Venlo is ouder dan het Romeinse Nijmegen. Dat is een van de vele nieuwe ontdekkingen uit een omvangrijk archeologisch rapport Maasboulevard dat vrijdagmiddag is gepresenteerd in het stadhuis van Venlo. Het verslag beschrijft het grootste archeologisch onderzoek dat ooit is uitgevoerd in de stad; het vormt de neerslag van 2,5 jaar veldonderzoek en bijna 5 jaar uitwerking en verslaglegging.

Volgens het rapport kan worden aangetoond dat de Romeinen eerder in Venlo rondliepen dan in Nijmegen. "De oudste munten in Nijmegen dateren uit 19 voor Christus," meldt stadsarcheoloog Maarten Dolmans. "In Venlo zijn naast een munt uit dat jaar ook oudere Keltische munten gevonden, waarvan bekend is dat ze gebruikt werden als betaalmiddel voor de soldaten." Daarnaast blijkt het oudste Romeinse aardewerk in Venlo, identiek aan het oudste aardewerk in Nijmegen. Op z'n minst zijn beide steden archeologisch dus even oud. "Maar omdat de Romeinen uit het zuiden moesten komen waren ze dus eerder in Venlo dan in Nijmegen," concludeert Dolmans met een glimlach.

De opgravingen waren noodzakelijk vanwege het Maasboulevardproject. Eind 2000 lagen er plannen voor de herontwikkeling van het rivierfront van het centrum van Venlo. De sloop van oude panden en de bouw van nieuw vastgoed en een grote parkeergarage maakten uitgebreid archeologisch onderzoek noodzakelijk. Dit vond plaats tussen september 2002 en februari 2005. De resultaten van dit onderzoek zijn nu gebundeld in een tweedelig rapport 'Venlo aan de Maas: van vicus tot stad'.

Wethouder Jos Teeuwen noemt het belangrijk om niet alleen te bouwen voor de toekomst, maar ook een scherp oog te houden voor de cultuurhistorie. "Je moet weten waar je vandaan komt. Het mooie is dat we nu Venlo kunnen linken aan het hart van het Romeinse rijk. De opgraving heeft een vrijwel compleet bord opgeleverd dat identiek is aan een bord gevonden op de Palatijn in Rome. Daar lag het paleis van de eerste Romeinse keizer Augustus (27 v.Chr. - 14 n.Chr). Een direct lijntje naar de keizer. Mooier kan haast niet".

Logistiek centrum

In het begin van de Romeinse tijd stond in Venlo waarschijnlijk een kleine militaire versterking. Hiervan zijn geen sporen aangetroffen, maar de vroegste munten, het vroegste aardewerk en vondsten van militaire uitrustingen duiden hierop. Al vrij snel blijkt Venlo een logistiek centrum voor de regio en daarbuiten. Grote hoeveelheden transport- en voorraadpotten duiden op een levendige handel.

Venlo lag en ligt op een strategische locatie aan de Maas. De diepte van de rivier ter plaatse maakte de overslag van goederen noodzakelijk. Grotere boten legden dus in Venlo aan om hun goederen over te laden op kleinere en minder diepstekende schepen die verder stroomopwaarts voeren. De Maas was net als de Rijn in de Romeinse tijd van enorm belang voor economie en handel. Grote hoeveelheden goederen vonden hun weg naar de soldaten

langs de Rijksgrens en de bewoners van steden als Nijmegen, Xanten, Maastricht en Tongeren.

Mikwe: oudste badhuis van Nederland

Na het vertrek van de Romeinen uit Venlo (begin derde eeuw) was er eeuwenlang geen bewoning aan de Maasboulevard. Pas rond 1150 zien we weer activiteit. Eind 13de eeuw wordt een houten kade aangelegd en komt de handel weer op gang. Vlak voor 1300 worden op de Oude Markt een stenen gebouw en een mikwe (ritueel bad) gebouwd. Volgens de Duitse archeoloog Sven Schutte kan het stenen gebouw een synagoge geweest zijn. Het mikwe is in elk geval het oudste van Nederland. Het bewijst dat Joden in de Venlose gemeenschap leefden, daar waar dat in vele andere steden (nog) niet mocht. Venlo was dus een tolerante stad. De Joodse handelaren, afkomstig uit het Duitse Rijngebied, hadden uitstekende internationale contacten en waren goed voor de opkomende stad. Venlo werd in de Middeleeuwen wederom een belangrijk logistiek handelscentrum, met handelscontacten tot in het Oostzeegebied toe. Deze logistieke functie heeft Venlo sindsdien altijd behouden. We weten nu dat het handelscentrum rondom de Oude Markt zich in de 13de eeuw uitstrekte tot in de wijk Q4. De komende jaren zal duidelijk moeten worden hoe groot de handelsnederzetting Venlo in de 13de eeuw precies was.